

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ 2018

Публикацијата „Годишен извештај на ЗЕЛС“ ја подготвуваме секоја година, со цел транспарентно да ги претставиме активностите што сме ги реализирале во текот на годината и резултатите кои сме ги постигнале, како и јавно да ги прикажеме приходите, расходите и ревизорскиот извештај на Заедницата, за тековната година.

Во 2018 година ЗЕЛС ги донесе новите систематизирани ставови, се покренаа важни прашања за натамошното спроведување на процесот на децентрализацијата, беа одржани повеќе средби со премиерот и министрите од Владата на Република Северна Македонија, а се иницираа и прашања за можностите за префрлање на нови надлежности на локалната власт. Управниот одбор на ЗЕЛС одржа четири седници на кои се дискутираше за бројните предизвици на општините, при што беа покренати и иницијативи за нивно разрешување. Потребата од поголема финансиска стабилност на општините, преку зафаќањата од ДДВ и од персоналниот данок, поддршка на општините кои имаат големи долгови, потоа барањата за зголемувањето на средствата на блок дотациите во областа на образованието, противпожарната заштита, културата, социјалата и другите надлежности, беа едни од приоритетните теми на разговорите на Управниот одбор и на Генералното собрание на ЗЕЛС, како и во преговорите со централната власт.

Успеевме да направиме измена во Законот за превоз во патниот сообраќај, со што се обезбеди општините да не плаќаат нереални цени за превоз на учениците од основното и од сред-

ното образование. Инициравме дискусии на повеќе нивоа околу организационата поставеност и финансирањето на противпожарната заштита, ги актуализиравме барањата на руралните општини околу обезбедувањето на повеќе извори за нивно финансирање, доставивме предлог-мерки за законски измени, поврзани со легализацијата на бесправно изградените објекти, а особено важно беше што наметнавме преземање на итни дискусии и анализи околу промени во исплаќањето на блок дотациите. Апелите на ЗЕЛС за поддршка на општините кои имаат високи долгови и блокирани сметки беа прифатени од централната власт. Беа обезбедени 50 милиони евра неповратни средства за покривање на половина од евидентираните долгови на секоја општина. Но начинот на кој беше донесена оваа мерка, без претходна консултација со локалната власт и условите за нејзиното спроведување, како и поврзувањето со измени во Законот за финансирање на локалната власт, не наидоа на позитивни реакции кај речиси сите општини, за што беше одржана и посебна средба со премиерот и министрот за финансии.

Оваа година, локалните власти времено се откажаа од надлежностите со депонирањето на отпадот во полза на централната власт, со цел квалитетно воспоставување на интегрирано регио-нално управување со отпадот во целата земја. Од друга страна тие цврсто застапаа на ставот дека се подготвени за преземање на нови надлежности во областа на труд и социјала, култура, здравство и други области, но под услов тие да бидат проследени со соод-

ветни средства за нивно квалитетно спроведување. Во таа насока беше и одржувањето на конференцијата „Децентрализација: Патот што претстои“, која претставуваше своевидна средба на локалната власт со централната.

Освен активностите на лобирање, кои се основната стратемиска цел на ЗЕЛС, во текот на оваа година можеме да се пофалиме и со бројни обуки за поддршка на општинската администрација, што беа обезбедени преку ЗЕЛС тренинг центарот. Продолжија и активностите на ЗЕЛС единицата за поддршка на електронските услуги за општините (ЗЕПЕ) која секојдневно им беше на располагање на локалните власти за користењето на информациските системи на ЗЕЛС. Оваа година ЗЕЛС и официјално го доби правото на трајно користење, управување, одржување и понатамошна тековна надградба на информацискиот систем, поставен на интернет страницата www.gradezno-zemjiste.mk.

Повеќе странски делегации дојдоа во ЗЕЛС, а Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Северна Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК), одржа два состанока, едниот во Скопје, а другиот во Брисел.

ЗЕЛС ќе продолжи да чекори и понатаму кон целосно исполнување на утврдената мисија и визија за создавање на финансиски стабилни општини кои ќе обезбедуваат квалитетни услуги за своите граѓани и ќе ги спроведуваат и надградуваат демократските процеси во земјава.

*Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС*

ЗЕЛС

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Колпенагенска бр.5 , п.фах 32 , 1000 Скопје, Република Северна Македонија
www.zels.org.mk / contact@zels.org.mk

1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ НА ЗЕЛС

ЗА ЗЕЛС

Здружението на општините „Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија – ЗЕЛС“ е непрофитна организација и единствена национална асоцијација во земјава, во која доброволно членуваат сите 80 општини и градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа. Основана е во 1972 година. За ефикасно функционирање на Заедницата, во Статутот на ЗЕЛС утврдени се следниве органи:

- Генерално собрание, составено од 90 делегати;
- Управен одбор, составен од 22 члена;
- Надзорен одбор, составен од 6 члена и
- Комитет на советите, составен од 9 члена.

Во рамките на ЗЕЛС, за областите кои се во надлежност на локалната власт формирани се повеќе комисии, чии членови се градоначалници, а исто така, формирани се и професионални мрежи, што ги сочинуваат претставниците од општинската администрација.

ЗЕЛС дејствува и во меѓународни рамки. Таа е членка на: ЦЕМР – Совет на европските општини и региони, НАЛАС - Мрежа на националните асоцијации на локални власти од земјите во Југоисточна Европа и на АЛДА - Асоцијација на агенции за локална демократија. ЗЕЛС, исто така, ја има улогата на Секретаријат на градоначалниците – делегати во Конгресот на локалните и регионалните власти на Советот на Европа и Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Северна Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија.

ЗЕЛС решително ги застапува интересите на сите локални власти од земјава, пред централната власт. Претставници на ЗЕЛС остваруваат средби со претставници на Владата на Република Северна Македонија, а преку постојната парламентарна Комисија за локална самоуправа во Собранието на Република Северна Македонија, ЗЕЛС соработува и со народните претставници од законодавниот дом. Ваквиот начин на функционирање на органите на ЗЕЛС, каде се тргнува од заедничките потреби на сите општини и каде сите одлуки се донесуваат со консензус, ја обезбедуваат уникатноста и високиот дигнитет на Заедницата, не само во земјава, туку и пред значајни европски и меѓународни организации.

Во согласност со своите стратески цели, ЗЕЛС, во континуитет се грижи и за зајакнување на капацитетите на локалната власт. Преку „ЗЕЛС тренинг центарот“ (ЗТЦ) се обезбедуваат обуки, работилници и советувања за општинската администрација, а преку „ЗЕЛС единицата за поддршка на електронските услуги за општините“ (ЗЕПЕ) во името на сите општини, се врши одржувањето, како и обезбедувањето на непречено користење на информациските системи од страна на општините, се обезбедува надградување на постојните софтверски решенија и се иницира воведување на нови електронски услуги за општините.

СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ:

1. Застапување и лобирање;
2. Обезбедување и одржување систем на услуги за ЕЛС;
3. Обезбедување одржливост и професионалност на извршната канцеларија на ЗЕЛС.

ВИЗИЈА

ЗЕЛС е единствена, моќна, препознатлива, влијателна и финансиски независна институција, со иновативен пристап кон развојот на услугите за општините кои ги обезбедува во континуитет и е меѓу најдобрите сродни организации во Европа.

ЗЕЛС го зголеми степенот на развој на системот на локалната самоуправа во партнерство со Владата на Република Северна Македонија, Собранието на Република Северна Македонија, Европската Унија и други домашни и меѓународни организации и институции, како решителен претставник и застапник на интересите на единиците на локалната самоуправа.

Како членки на ЗЕЛС, единиците на локалната самоуправа се рамномерно развиени, имаат соодветни изворни финансиски приходи за секоја своја надлежност и висок капацитет на сопствената администрација.

МИСИЈА

ЗЕЛС дефинира заеднички политики и приоритети, заради остварување на интересите на општините во Република Северна Македонија, користи иновативен приод и предлага воведување на информатичко-комуникациски новитети, напредни општествени методи и пристапни финансиски инструменти и политики во процесот на развој на системот на локалната самоуправа.

ЗЕЛС се стреми кон намалување на диспаратот во развојот меѓу општините и кон финансиски независни општини, со добри човечки капацитети, подготвени да дадат најдобри услуги на граѓаните.

2. АКТИВНОСТИ НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС

ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС

Генералното собрание на ЗЕЛС во текот на 2018 година одржа две седници. Ова највисоко ниво на Заедницата има вкупно 90 делегати, односно сите градоначалници на единиците на локалната самоуправа (ЕЛС) по функција се делегати на Собранието, а делегати се и членовите на Комисијата на советите при ЗЕЛС. Според Статутот на ЗЕЛС, секој делегат има право на еден глас, а во случај на спорештност на присуство на градоначалникот на седницата, негов заменик е претседателот на Советот. Доколку ниту делегатот, ниту заменикот не можат да присуствуваат, делегатот може да овласти член на Советот на општината, да го заменува на седницата.

ВТОРА СЕДНИЦА НА ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС

Втората седница на Генералното собрание на ЗЕЛС беше одржана во хотел „Александар Палас“ во Скопје, на 26 април 2018 година, датумот кога пред 46 години била основана Заедницата на општини и градови на Република Македонија и кој во Статутот на ЗЕЛС е утврден како „Ден на општините“ и „Ден на ЗЕЛС“. Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, пред делегатите ги презентираше резултатите од претходната година, а говореше и за активностите на ЗЕЛС за следната година. На седницата присуствуваше и министерот за локална самоуправа на Република Северна Македонија, Сухејл Фазлиу, кој се обрати пред присутните.

Делегатите ги усвоија: Извештајот на активности на ЗЕЛС и Финансискиот извештај за 2017 година, по што започна дискусија за предизвиците на локалната власт. Беше иницирана законска измена, средствата што општините ги добиваат од делот од наплатата за технички преглед на возилата, да се уплатуваат директно на сметка на локалната власт, бидејќи општините

досега немаат ниту увид колкав е износот што го оствариле овластените правни лица за технички преглед по овој основ, ниту кога средствата биле наплатени. Изнесена беше и иницијативата ЕВН да го одобрува приклучокот на електрична енергија за нови објекти изградени во руралните

средини, каде општината сè уште нема донесено урбанистички план. Прашањето за префрлањето на средствата од уличното осветлување, беше реafirмирано, односно, секој месец или квартално ЕВН на општините да им доставува извештај за наплатата на сметките за електрична енергија и да ги информира за бројот на евидентирани броила на нивната територија. Исто така, беше предложено да се врати важноста на општите акти, врз основа на кои помалите рурални општини, во услови на неизработени детални урбанистички планови, можат да издадат одобрение за градење. Покренато беше и прашањето за зголемување на средствата што општините ги добиваат од Фондот за магистрални и регионални патишта, бидејќи локалните патишта континуирано се уништуваат и од камио-

ните и од другите товарни возила на компаниите кои добиле одредени концесии, или кои вршат експлоатација на шумите во подрачјето на општината, а за чие одржување се надлежни локалните власти. Стана збор и за потребата од повторно разгледување на прашањето за измени во Законот за пожарникарство и состојбите со територијалните противпожарни единици. Иницијатива за законски измени беше предложена, за инженерскиот кадар од јавните претпријатија да има право да подготвува идејни и основни проекти за инфраструктурни зафати во локалната власт, што не им е овозможено со постојната законска регулатива.

ТРЕТА СЕДНИЦА НА ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ

Третата седница на Генералното собрание на ЗЕЛС се одржа на 14 декември, 2018 година, во хотелот „Александар Палас“ во Скопје. Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, говореше за потребата од преиспитување на сегашните позиции на локалната власт, односно нужноста да се изнајдат најповолните чекори за нејзин натамошен развој и обезбедување на поголема финансиска стабилност на општините. Повторно беа нагласени барањата на ЗЕЛС, утврдени во

новите Систематизирани ставови, за зголемување на: зафаќањето од ДДВ на 10 %, од персоналниот данок на 50% и на средствата во сите блок дотации. На седницата делегатите едногласно ги усвоија и Акцискиот план и Буџетот на ЗЕЛС за 2019 година. Шилегов ги информираше делегатите за средбата што претседателството на ЗЕЛС ја имаше со премиерот на Република Северна Ма-

кедонија и со министерот за финансии, а која се одржа поради острите реакции на општините за измените во Законот за финансирање на единиците на локалната власт и за добиената финансиска поддршка на задолжените општини.

Шилегов потсети дека на почетокот на септември, ЗЕЛС издејствува измени во Законот за превоз во патниот сообраќај, со кои се создадоа поповолни услови за исполнување на обврската за бесплатен превоз на учениците. Тој апелираше и за недоволната посветеност на општините за ефикасно собирање на сопствените приходи, што централната власт постојано го нагласува при преговорите со ЗЕЛС. Потребна е комплетна евиденција, нова проценка на даночната основица, според актуелната методологија и ефикасна наплата. Беше укажано и на потребата за рационализација на училишната мрежа, онаму каде има намалување на бројот на ученици, а бројот на наставници е драстично зголемен.

УПРАВЕН ОДБОР НА ЗЕЛС

Во текот на 2018 година Управниот одбор одржа четири седници. Ова тello, како едно од четириите органи на ЗЕЛС, има 22 члена, чии мандати е во сила од 4 години. Членовите се градоначалници, како и тројца советници кои се избираат од редот на членовите на Комитетот на Советите, од кои само еден со право на глас. Прејседателот на Надзорниот одбор на ЗЕЛС може да присуствува на седниците на Управниот одбор на ЗЕЛС, без право на глас.

ЧЕТВРТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Управниот одбор на ЗЕЛС на 13 март, 2018 година во просториите на административната зграда на ЗЕЛС ја одржа четвртата седница. На дневен ред беа ставени повеќе прашања, меѓу кои разгледувањето на Извештајот за финансиското работење на ЗЕЛС за 2017 година и предлог-систематизираните ставови на ЗЕЛС, изготвени од страна на работната група, составена од градоначалници. Овој документ ги одразува политиките на ЗЕЛС и претставува листа на барања и предлози во преговорите со Владата за измени и дополнување на законите кои се однесуваат на надлежностите на локалните власти. Беше заклучено да се направат дополнителни консултации со сите општини и повторно да се стават на усвојување на следната седница.

Членовите на УО ги разгледаа барањата на четирите општини за поддршка во решавањето на проблемите околу функционирањето на нивните територијални противпожарни единици (ТППЕ). Во текот на изминатите години преку Мрежата на ТППЕ при ЗЕЛС се направија одредени позитивни исчекори за регулирање на оваа област, но останаа уште многу предизвици. Се разви опсежна дискусија по која беше заклучено да се достави барање до Владата, до Министерството за внатрешни работи и до МИОА за разрешување на предизвикот во насока на потребата за подготвување на нова стратегија за противпожарна заштита и справување со кризи

и обезбедување на одржливо управување со овој систем.

Управниот одбор донесе заклучок за доставување на иницијатива до Министерството за животна средина и просторно планирање за измена и дополнување на Правилникот за минималните технички услови за вршење на дејноста складирање, третман и/или преработка на отпад, формата и содржината на образецот за добивање, промена или обновување на дозволата за складирање, третман и/или преработка на отпад, како и формата и содржината на образецот на дозволата. Беше отворена дискусија и по постигнатата информација од ЈП Македонски Железници за неисплатени средства од општините за редовно одржување на патните премини на железничките пруги.

Членовите на УО ги разгледаа и бројните предлози на градоначалниците на руралните

општини, меѓу кои: да се разгледаат можностите руралните општини да добиваат повеќе средства од ДДВ, да се овозможи донесување на планови вон населено место, да се поедностават постапките при носење на ДУП-те, како и да се забрза пренамената на земјоделското земјиште во градежно, особено кога е во насока за економскиот развој на општината. Беше иницирано МЗШВ да обезбеди електронско следење на приходите врз основа на закуп на земјоделско земјиште, како и усогласување на работењето со Законот за територијална организација на локалната самоуправа во Република Северна Македонија, а не според територијалната организација, кога имаше 34 општини во земјава. Беше побарано да се зголемат средствата од Фондот за патишта, односно да се врати неговата пресметковна состојба од период пред 2009 година, да се иницираат законски измени за да се овозможи оп-

штините да добиваат најмалку 50% и од концесијата на песокот во реките, да се направат измени и да се овозможи да се поделат средствата од концесија на шумите и пасиштата помеѓу општините и централната власт. Руралните општини побараа индустриските општински зони да бидат регулирани со закон, а државата да најде начин соодветно да ја помогне нивната изградба, како и да се посвети поголемо внимание на изградбата на градинки во руралните средини, а притоа да се обезбедат дополнителни средства и во блок дотациите. Исто така, беше предложено да се забрза постапката за издавање на запленети

инвестиции на Министерството за труд и социјална политика за поддршка на општините за изградба на нови градинки и реконструкција на постојните.

Членовите на УО дискутираа и за штетите што ги трпат општините од континуираното пролонгирање на Законот за постапување со бесправно изградени објекти. Беше заклучено ЗЕЛС да достави итен допис до Владата на Република Северна Македонија и до Министерството за транспорт и врски (МТВ) да не се дозволи натамошно пролонгирање на примената на овој Закон. На седницата стана збор и за предизвиците

за услугата на Агенцијата. Беше донесен заклучок да се испрати допис до Агенцијата и до Министерството за финансии и да се информира Владата на Република Северна Македонија, односно овие податоци општините да ги добиваат бесплатно.

Пред Управниот одбор беше изнесен и предизвикот со организиранот превоз на учениците, каде при спроведувањето на постапката на јавна набавка, во повеќе општини, евидентирана е тенденција на организиран настап на превозниците и координирано доставување на повеќекратно повисоки цени од оние на редовните услуги во јавниот превоз. Тоа предизвикува одлевање на големи буџетски средства од општинските каси, поради што општините Битола и Тетово, предложија за подрачјата покриени со јавен превоз, средствата за превоз за учениците да им се даваат на родителите преку одредени ваучери, а за оние подрачја кои не се опфатени со јавен превоз, општината и понатаму да спроведува постапки за ангажирање на превозник. Беше заклучено да се утврдат и други предлози кои ќе се разгледуваат на следната седница на Управниот одбор.

ПЕТТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Управниот одбор на ЗЕЛС ја одржа петтата седница, на 31 мај, 2018 година, во административната зграда на ЗЕЛС. На почетокот на седницата присуствуваше државниот секретар на Министерството за финансии (МФ) кој побара поголема соработка од општините при спроведувањето на новиот Закон за пријавување и евиденција на обврските. До секоја општина е испратен допис од МФ во кој се наведени досега евидентираните правни субјекти, каде општината е основач, со висината на долговите што тие ги имаат кон конкретни доверители, при што беше побаран сериозен пристап во ревидирањето или

возила, а теренските возила приоритетно да можат да ги добиваат руралните општини. УО донесе заклучок да се испрати допис до МЗШВ да иницира измена на актите со кои се уредува постапката за доделување на средствата од Програмата за поддршка на руралниот развој, каде се предлага средствата за исплата на ДДВ да влезат во основната сума. Потоа, се дискутираше за реалната потреба за отворање на градинки во руралните средини. Беше апелирано општините кои имаат готови проекти и донесен урбанистички план со соодветна намена на земјиштето да аплицираат за Програмата за капитални

со примената на Законот за административни службеници кој е многу рестриктивен во однос на правото на општината, како работодавач, да може да врши реорганизација на службениците, заради поголема ефикасност во работењето.

Пред Управниот одбор беше посочено дека општините, во согласност со Законот за даноците на имот, редовно (еднаш годишно) ја усогласуваат состојбата на регистарот на недвижности со регистарот кој го води Агенцијата за катастар на недвижности на Република Северна Македонија. Притоа, нелогично е што за оваа законска обврска, општините плаќаат огромни парични средства

дополнувањето на доставените податоци во овие листи.

Присутните беа информирани за предлогот за приклучување на локалните власти за користење на електронската алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавни функции, што ја спроведува Владата. Беше заклучено дека локалната власт е самостојна и посебна власт и дека ниту ЗЕЛС, ниту Владата не можат да им наметнат обврски на општините, но дека ќе бидат испратени формуларите и прирачникот за користење и пополнување на алатката, со препорака истата да биде што помасовно прифатена.

Претседателот на работната група, градоначалникот на Општина Велес, Аце Коцевски, ги презентираше новите предлози на систематизираните ставови на ЗЕЛС, утврдени во 16 точки кои ги опфаќаат важните прашања за кои во следниот период ЗЕЛС ќе преговара со Владата. Најзначајните се однесуваат на обезбедување на поголема финансиска стабилност на локалните власти, на потребата од отворање на нов бран на развој на децентрализацијата на власта, како и од евентуални промени на сегашниот моно-типен модел на организираност на општините. Беше предложено да се обезбедат анализи на

резултатите од тринаесетгодишното имплементирање на децентрализацијата на власта во земјава, особено во делот на префрлањето на блок дотациите. Беа предложени низа финансиски мерки, воспоставување на „буџетски преговори“ со Владата во фаза на подготовка на Буџетот на Република Северна Македонија, како и редовни квартални средби за реализацијата на трансферите за блок и наменските дотациите и капиталните инвестиции. Во предлозите беше нагласена подготвеноста на ЕЛС за преземање на нови надлежности (од центрите за социјална заштита, од Агенцијата за вработување, итната

медицинска помош и здравствените домови, управни функции од МВР, установи од областа на културата и друго), кои поуспешно би се извршувале на локално ниво, но исклучиво, доколку со нивното префрлање се обезбедат и адекватни средства за нивна реализација. Во листата на предложените систематизирани ставови беа изнесени и барањата за доследно почитување на Законот за рамномерен регионален развој, за адекватна поддршка на општините кои имаат долгови и блокирани сметки, за пренесување на досега расцепканите средства за капитални инвестиции во надлежност на општините, за

потребата од адекватно финансирање на противпожарната заштита, за воспоставување на одредена форма на кофинансирачки фонд, како поддршка при користењето на средствата од европските и другите фондови. Управниот одбор едногласно ги усвои новите систематизирани ставовите на ЗЕЛС, истакнувајќи дека за нивна реализација следат сериозни активности на ЗЕЛС и тешки преговори со централната власт.

На оваа седница беше разгледано барањето од Советот на Општина Тетово за активна поддршка од ЗЕЛС во јавната расправа по Предлог-законот за измени и дополнувања на Законот за

Управниот одбор го задолжи ЗЕЛС да достави допис до Владата на Република Северна Македонија во кој ќе побара да се почитува Меморандумот за соработка, склучен со ЗЕЛС уште во 2003 година, од каде произлегува и обврската за задолжителна консултација на ЗЕЛС, односно на сите локални власти во однос на содржината на прописите кои се во фаза на изработка или ревидирање, а се однесуваат на надлежностите на општините.

Присутните отворија и многу други актуелни прашања, меѓу кои и за предизвиците со креирањето на нови сообраќајни решенија и за не-

граѓаните. Беше заклучено ЗЕЛС да достави допис до УЈП и до Министерството за финансии, со цел тие да овозможат подетално информирање на општините за спроведувањето на законските одредби за даночните олеснувања за стопанските субјекти за привлекување спонзори во оваа дејност. Беше иницирано да не се дозволи натамошно пролонгирање на Законот за постапување со бесправно изградените објекти, бидејќи тоа доведува до дополнително финансиско истоштување на општините.

Присутните изнесоа и други иницијативи, меѓу кои потребата за ревидирање на законските

на ЗЕЛС, на која присуствуваше и министерот за образование и наука, Арбер Адеми. Беше посочено дека општините во континуитет продуцираат големи долгови при спроведување на надлежноста во образованието, како резултат на неадекватната висина на средствата од блок дотации за оваа намена и обврската за обезбедување на задолжителен превоз на учениците. Министерот укажа на потребата од преземање на активности за рационализација на училиштата, поради намалувањето на бројот на децата. Управниот одбор на ЗЕЛС донесе заклучок да се формира работна група што ќе подготви предлог - модели за разрешување на предизвикот со превозот на учениците.

Управниот одбор ја разгледа иницијативата на Општина Чаир за измена на Законот за градење, во делот на категоризација на градбите, со што би се овозможило локалната власт да има одредени ингеренции во издавањето на одобренија за одредени градежни зафати на објекти кои претставуваат заштитено недвижно културно наследство, во зони од посебно културно значење. Во дискусијата беше потенциран и предизвикот со дефицитарноста на градежните инспектори.

Управниот одбор беше непосредно запознаен и со финансиската состојба во Општина Ранковце, која поради неплатените долгови и блокираната сметка не може да ги реализира ни наједноставните услуги за граѓаните. Беше разгледана и потребата на Општина Арачиново за поддршка за обезбедување на стручни лица за утврдување на штетите на домаќинствата, настанати од временските непогоди од 9 јуни, 2018 година. Овие предизвици ги реактуелизираа барањата до централната власт за поддршка на општините кои имаат големи долгови, да им се обезбедат повластени кредити за нивно враќање, што впрочем веќе беше најавено од страна на Владата.

Пред Управниот одбор беше образложена

достатокот од паркинг простор во одредени зони во некои општини. Беше формирана работна група која ќе ги утврди сите предизвици и ќе донесе ставови што ќе ги разгледа Управниот одбор пред да се иницираат разговори со Министерството за внатрешни работи.

На седницата беше изнесена и дилемата околу обврските на локалната власт кои произлегуваат од надлежност за поттикнување на масовниот и на училишниот спорт. Општините трошат многу средства за финансирање на спортски клубови, наместо истите да ги искористат за реализирање на подобрување на услугите за

одредби поврзани со третирањето на кучињата скитници и потребата од обезбедувањето за финансиски средства на општините, со цел тие да се справат со овој предизвик. Се дискутираше и за покренување на иницијатива за кратање на долгите и комплицирани постапки при донесувањето на деталните урбанистички планови.

ШЕСТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Управниот одбор на ЗЕЛС ја одржа шестата седница, на 12 јули, 2018 година, во просториите

иницијативата за интервенирање во одредени одредби од Законот за јавни патишта и Законот за превоз во патниот сообраќај, што ја предлага Мрежата на инспектори за патен сообраќај и превоз на патиштата. Одредени барања во врска со Предлог-законот за измена и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај кој е во собраниска процедура, се инкорпорирани во самиот предлог, но потребни се и дополнувања во насока на обезбедување на ефикасен инспекциски надзор. Посочени беа и проблеми, поврзани со одредбите од Законот за јавни патишта, околу регулирањето на постапките за добивање решение за траен и времен режим на сообраќај, бидејќи истите се однесуваат само на државните патишта, а не и на локалните патишта. Присутните беа информирани и за активностите на работна група што изготвува предлог-текст за измени на Законот за јавни патишта. Управниот одбор на ЗЕЛС ја усвои иницијативата на Мрежата.

СЕДМА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 15 ноември, 2018 година, во просториите на Заедницата, ја одржа седмата седница. На самиот почеток на седницата поканетиот претставник од Национален комитет за спречување на насилен екстремизам и борба против тероризам, го изнесе барањето за поддршка од општините при формирањето на локални совети за превенција, во кои учествуваат претставници и од локалната заедница.

Управниот одбор го одби барањето на Општина Пласница да добие пристап до информацискиот систем за јавно наддавање при располагање со движни и недвижни ствари, што ѝ беше одземен поради неисплатен долг кон ЗЕЛС, по основ на членарина. Стагот на Управниот одбор е да не се отстапува од Правилникот за

начинот и условите за овозможување на услугите кон општините, што е донесен пред повеќе години, бидејќи тоа ќе предизвика неправичност во однос на општините кои редовно и навремено ја плаќаат членарината кон ЗЕЛС. Општините кои не можеле редовно да ја реализираат оваа обврска кон ЗЕЛС треба да го репрограмираат заостанатиот долг и да склучат спогодба за негово отплаќање на рати.

Управниот одбор дискутираше и за дописот на Општина Гостивар за одземените надлежности во образованието, од страна на Министерот за образование и наука и донесе заклучок ЗЕЛС да

испрати барање до МОН да ѝ ги вратат одземените надлежности. Управниот одбор на ЗЕЛС изрази незадоволство во однос на ваквата драстична мерка, преземена од МОН. Оваа општина достави барање до ЗЕЛС и за покренување на иницијатива за враќање на статусот на месните заедници, како правни лица. Управниот одбор заклучи дека на ова прашање треба да му се посвети посеопфатна и посериозна анализа и дека е најдобро да се иницира во склоп со низа други важни прашања, дефинирани во Закон за локална самоуправа.

Разгледана беше и иницијативата на Општина Кочани за измена на Уредбата за висината на

цената на градежното земјиште, сопственост на РМ и висината на посебните трошоци за спроведување на постапките за отуѓување и давање под закуп, како и за засновање на право на стварна службеност. Станува збор за утврдена цена за постапките при откуп на земјиштето по пат на непосредна спогодба, а најчест случај се постапките за стекнување со право за откуп на дворното место на градежната парцела, врз основа на објект што добил правен статус. УО заклучи дека треба да се испрати барање до Владата на Република Северна Македонија за усогласување на разликите во цените утврдени

жимот на сообраќај; изведувањето на градби и оштетување на сообраќајниците; одржувањето на инсталациите кои се вградени во јавните патишта и слично. На овој предлог Управниот одбор се надоврза со иницијативата за повторно враќање на средствата на локалните власти, од делот од акцизата од деривати за нафта, кои се користеа за изградба, реконструкција, рехабилитација, одржување и заштита на јавните патишта, односно да се утврди одредба со која, освен на сметка на Јавното претпријатие основано од Владата на Република Северна Македонија, дел од средствата собрани од акциза од деривати од нафта, повторно да бидат приход на единиците на локалната самоуправа.

Управниот одбор ги разгледа одговорите на општините за петте понудени предлог - модели за идната надлежност со ТППЕ, што ги утврди работна група, раководена од Министерството за внатрешни работи, во која ЗЕЛС има свој претставник. Беше посочено дека квалитетното спроведување на оваа надлежност е доведено во прашање поради сериозните недостатоци на финансиски средства што ги префрла централната власт, недостатокот на вработени лица во ТППЕ, застарената материјално-техничката опременост со која располагаат ТППЕ и недоволната застапеност на пожарникарите и недефинираната професионална надградба. Управниот одбор донесе заклучок дека противпожарната заштита што ја вршат ТППЕ треба да остане во рамките на локалната власт, а сите предизвици од оваа област да се решаваат во директни преговори со централната власт.

Членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС ја разгледаа и иницијативата за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти. По опсежната дискусија во иницијативата беше утврдено крајниот рок за поднесување на барање за утврдување на статус на бесправни објекти да се продолжи за 6 месеци

и тоа за објектите кои се изградени по 3 март 2011 година, заклучно со денот на стапување на сила на измената на Законот. Исто така, беше утврдено општината самостојно да има право да поведе постапка по службена должност за објектите за кои не е поднесено барање за утврдување на правен статус, по што истиот ќе биде запишан во сопственост на општината.

Присутните беа информирани за изготвениот преглед на состојбите на долговите на јавните претпријатија, основани од општините, кои се однесуваат на неплатени долгови кон УЈП, МФ и други државни институции, како и други обврски кон јавни установи, организации и фондови основани од државата, што го подготви ЗЕЛС. Овој долг изнесува приближно околу три милиони денари. Една од главните причини за настанување на овие долгови е обврската за плаќање на ДДВ и каматите произлезени по овој основ. Управниот одбор донесе заклучок да се бара надлежниот орган да изврши отпис на каматите, а плаќањето на настанатиот долг да биде регулирано преку спогодби за плаќање на рати, сразмерно на можностите.

На седницата беше разгледано и барањето на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Северна Македонија (СОНК) за решавање на проблемот во врска со патните трошоци на вработените во образованието. Присутните дискутираа и за предлогот на Комитетот на советите при ЗЕЛС за потребата во општината да се формира посебно одделение или сектор за помош и поддршка на Општинскиот совет, кој ќе биде единствено одговорен пред Советот. Во таа насока УО на ЗЕЛС упати препорака до сите општини да предвидат во систематизацијата соодветни работни места за државни службеници чии работни задачи ќе соодветствуваат со потребите на Советот на општината и да изнајдат соодветни услови за работа на советниците.

Управниот одбор се произнесе дека е непри-

фатлив предлогот кој се однесува на измени во составот на Комисијата за спроведување на постапката за давање на земјоделското земјиште во државна сопственост под закуп, каде се предвидува изземање на членовите на ЗЕЛС, назначени во Комисијата од страна на единиците на локалната самоуправа на чија територија се издава земјиштето, предмет на закуп.

Присутните членови на УО изразија огромно незадоволство од начинот на предлагање и носење на измените во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и Законот за финансиска поддршка на единиците на локалната самоуправа и единки-корисници, основани од единиците на локалната самоуправа, за финансирање на доспеани, а неплатени обврски. Беше заклучено да се организира итна средба за дискутирање на овие прашања со претседателот на Владата на Република Северна Македонија и со министерот за финансии, на која би се разговарало и за чекорите за обезбедување на стабилни извори на финансирање на единиците на локалната самоуправа.

На оваа седница Управниот одбор ги усвои и предлогот за формирање на осумте комисии во ЗЕЛС, како и нивниот состав: Комисија за финансирање; Комисија за образование; Комисија за локален економски развој; Комисија за урбанизам и просторно планирање; Комисија за рурален развој; Комисија за животна средина и комунални дејности; Комисија за енергетика и Комисија за култура. Комисиите се составени исклучиво од градоначалници, а при утврдувањето во која комисија да членуваат, беше земено предвид нивното занимања, како и обезбедувањето на континуитет на членството во работењето на комисиите. Комисиите, како и професионалните мрежи при ЗЕЛС, претставуваат многу важна алатка при разработувањето на ставовите на локалните власти за прашања поврзани со надлежностите на единиците на локалната власт.

НАДЗОРЕН ОДБОР НА ЗЕЛС

Надзорниот одбор на ЗЕЛС во 2018 година одржа две седници. Надзорниот одбор на ЗЕЛС има вкупно шест члена, кои имаат мандат од четири години. Надзорниот одбор го контролира извршувањето на одлуките на Генералното собрание и на Управниот одбор на ЗЕЛС; ја контролира законноста и сèопштарноста на одлуките што ги донесуваат овие два органа; го контролира финансиското работење и управувањето со имоти на Здружението; то истреба спроведува ревизија на финансиското работење.

ВТОРА СЕДНИЦА НА НАДЗОРНИОТ ОДБОР

Надзорниот одбор на ЗЕЛС, на 26 април 2018 година, во хотелот „Александар палас“ ја одржа втората седница на која беше разгледан и усвоен Финансискиот извештај на ЗЕЛС за 2017 година. Присутните посочија на намалените приходи по основ на членарина на општините, при што беа информирани дека на предлог на Управниот одбор на ЗЕЛС, сите единици на локалната власт, кои имаат долг кон ЗЕЛС по основ на членарина, се информирани за неговата висина, како и за можностите за склучување на спогодба

со ЗЕЛС за исплата на долгот на рати. Во Извештајот беше утврдено дека најголем дел од средствата се наменети за тековни оперативни трошоци за административната зграда и работата на администрацијата на ЗЕЛС, потоа за одржување на информациските системи за потребите на општините, со кои управува Заедницата, каде се вклучени и трошоците за обезбедување на клауд платформата. Исто така, средства се потрошени и за организирање на конференции, на семинари, на обуки за општинската администрација и за плаќање на членарина во меѓународните организации во кои ЗЕЛС членува. Надзорниот одбор едногласно го усвои и Извештајот на Акцискиот план на ЗЕЛС за 2017 година. Приходите и расходите за 2017 година, како и активностите што ЗЕЛС ги реализирал се публикувани во „Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2017 година“, што се доставува во секоја општина.

ТРЕТА СЕДНИЦА НА НАДЗОРНИОТ ОДБОР

Надзорниот одбор на ЗЕЛС, на 14 декември, 2018 година ја одржа третата седница на која ги разгледуваше и ги усвои: Предлог -акцискиот план за 2019 година и Предлог- буџетот на ЗЕЛС за 2019 година. Активностите во Акцискиот план за 2019 година ги следат стратегиските цели на ЗЕЛС, поврзани со лобирањето за адекватни законски решенија за спроведување на надлежностите на локалната власт, поддршка на општинската администрација во зајакнувањето на нивните капацитети и одржување на услуги за електронските системи. Присутните беа информирани и за структурата на приходите и расходите за следната година. На седницата се говореше и за надоместувањето на долговите за членарина, што ги имаат одредени општини кон ЗЕЛС, склучените договори и утврдените рокови за отплата.

КОМИТЕТ НА СОВЕТИТЕ ПРИ ЗЕЛС

Комитетот на советите при ЗЕЛС во 2018 година одржа една седница. Комитетот на советите при ЗЕЛС е составен од 9 члена, односно има по еден претставник од 8-те плански региони во Република Северна Македонија и по службена должност, во согласност со Статутот, еден член е од Советот на градошкото Скопје. Комитетот на советите ја афирмира улогата на Советот на општините; ја следи проблематиката од функционирањето на Советот; ја артикулира концепцијата на развој на граѓанското општество и локалната демократија; учествува во подготвувањето на проекти од значење за работата на советите и на општините воопшто; утврдува ставови во врска со донесувањето или усогласувањето на законите кои се од значење за општините; ја поттикнува иницијативноста на советите и дава насоки за утврдување на нивната работа; ја поттикнува регионалната соработка; доставува предлози до телата на ЗЕЛС; иницира утврдување на потреба за организирање на семинари, тематски средби и други форми на едукација на членовите на Советот.

ВТОРА СЕДНИЦА НА КОМИТЕТОТ НА СОВЕТИТЕ ПРИ ЗЕЛС

Комитетот на советите при ЗЕЛС на 25 октомври 2018 година, во просториите на ЗЕЛС ја одржа втората седница. Присутните членови ја нагласија потребата во рамките на општинската администрација да се формира посебна служба или сектор преку кој ќе им се обезбеди помош и поддршка на претседателот и на членовите на

Советот во извршувањето на нивните обврски.

Присутните ја истакнаа и потребата за поголема примена на облиците на непосредно одлучување на граѓаните во локалната власт, особено организирањето на јавни дебати и расправи при носењето на одлуките од општинските совети, за важни прашања од локално значење. Членовите на Комитетот дискутираа и за финансиската помош од Владата за општините со долгови, а се залагаа и за законски измени за дефинирање на правниот статус на месните заедници, како правни лица.

На овој состанок беа презентирани и реализираните активности на проектот „Зајакнување на општинските совети“, што се имплементираа од страна на УНДП во соработка со ЗЕЛС и Министерството за локална самоуправа, поддржани од Швајцарската агенција за развој и соработка. Советниците ја истакнаа потребата за забрзување на реализацијата на едукација на членовите на советите, со цел што побрзо зајакнување на нивните капацитети, за поквалитетно извршување на надлежностите.

3. ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) И ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ)

ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ) е задолжен за конинуирано усовршување и надградување на капацитетите на општинската администрација, што претставува една од стратешките цели на Заедницата. Преку членовите на професионалните мрежи во ЗЕЛС, ЗТЦ најдекавално и најбрзо се консултира и ги утврдува потребите на општинските службеници, при што изготвува Годишен план за обуки и го доставува до сите локални власти. Обуките се одржуваа во просторите на ЗЕЛС тренинг центарот, лоциран во административната зграда на ЗЕЛС, во Скопје.

ЗЕЛС тренинг центарот во 2018 година спроведе обуки и советувања во кои беа опфатени 1682 претставници од општинската администрација, членови на општинските совети и градоначалници. Реализирани се: 10 работилници, 13 обуки, две советувања и една конференција. Обуките најчесто беа еднодневни и се одржуваа во ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ). Најмногу активности се евидентирани во проектните и сертифицираните обуки, а најголем број учесници се забележани во областа на урбанизмот и градежништвото. ЗТЦ организираше и дополнителни обуки, кои не беа утврдени во Планот за обуки за 2018 година.

А). Број на одржани обуки, работилници и советувања:

1. СПРОВЕДЕНИ СОГЛАСНО СО ПЛАНОТ ЗА ОБУКИ НА ЗЕЛС

Согласно со Планот за обуки, во 2018 година се спроведени 13 тематски модули, од вкупно

27, распределени во 16 области, што бележи реализација на Планот од 48%. Најмногу активности се евидентирани во проектните и сертифицирани обуки, а најголем број учесници се забележани во областа на урбанизмот и градежништвото. Од вкупниот број учесници, 93% присуствувале на обуките реализирани согласно со годишниот План за обуки. Останатите 07% се однесуваат на број на учесници на ад-хок и дополнителните обуки спроведени во 2018 година.

2. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИЛИ/И АД ХОК АКТИВНОСТИ ЗА ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИ

– ЗЕЛС и Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија, организираа обука за Програмата за финансиска помош на рурални ЕЛС 2018 год.

– Во соработка со УСАИД, ЗЕЛС организираше обука за општинската администрација на тема „Добри практики во јавниот менаџмент и решавање на јавните предизвици на локални власти“.

– ЗЕЛС и Владиниот сектор за информирање организираа обука за алатката за отчетност на трошоците на носителите на јавни функции.

Б). Категоријата на лица опфатени со активности за градење на капацитетите, односно наменети за:

- а) Избрани функционери на локално ниво
- б) Општинска администрација – административни службеници.

ОДРЖАНИ АКТИВНОСТИ ЗА ГРАДЕЊЕ КАПАЦИТЕТИ ВО 2018 ГОДИНА

Бр	Тема	Целна група	Период/Место	Бр.	Вид на активност
01	Зајакнување на капацитетите на општинските совети	Претседатели и членови на општински совети	Јануари, ЗТЦ Скопје	250	Обука
02	Стекнување со овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп градежно земјиште во сопственост на Република Северна Македонија	Општинска администрација	Јануари, Април, Септември, Скопје	295	Обука/Испит
03	Зајакнување на капацитети за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво	Координатори за родова еднаквост во ЕЛС	Март, Велес	25	Обука за обучувачи
04	Програма за финансиска поддршка на рурален развој за 2018 година	Градоначалници	Април, Скопје	45	Работилница
05	Предизвици од примена на Законот за административни службеници	Мрежа за човечки ресурси на ЗЕЛС	Април, ЗТЦ Скопје	47	Работилница
06	Финализирање на Стратегијата за родова еднаквост на ЗЕЛС за 2018-2030 година	Координатори за родова еднаквост во ЕЛС	Јуни, ЗТЦ Скопје	23	Работилница
07	Предизвици во дејствувањето на Територијалните против-пожарни единици (ТППЕ)	Мрежа на ТППЕ на ЗЕЛС	Јуни, ЗТЦ Скопје	28	Работилница
08	Зајакнување на капацитети за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво	Коорд. за родова еднаквост во ЕЛС, советници, градоначалници	Јуни, Скопје	76	Конференција
09	Добри практики во јавен менаџмент и решавање на јавните предизвици на локалната власт	Градоначалници	Јуни, ЗТЦ Скопје	34	Работилница
10	Предизвици при имплементација на Законот за превоз во патниот сообраќај	Мрежа за сообраќај на ЗЕЛС	Јуни, ЗТЦ Скопје	37	Работилница
11	Алатка за отчетност на трошоците на носителите на јавни функции	Градоначалници	Мај, ЗТЦ Скопје	39	Обука
12	Управување со внатрешната комуникација – важен услов за транспарентно работење на општината	Мрежа за односи со јавноста на ЗЕЛС	Јуни, ЗТЦ Скопје	42	Обука
13	БФЦ ЈИЕ	Општинска администрација	Јуни, ЗТЦ, Скопје	56	Обука
14	„Подготвување на годишен план за промоција и комуникации“	Мрежа за односи со јавноста на ЗЕЛС	Јули, ЗТЦ, Скопје	34	Обука
15	Надлежност на комуналните инспектори на локално ниво	Комунални инспектори на ЕЛС	Август, ЗТЦ Скопје	73	Обука
16	Унифицирани модели на правилници за ТППЕ	Мрежа за човечки ресурси Мрежа на ТППЕ	Август, ЗТЦ Скопје	25	Работилница
17	Зајакнување на општинските совети	Претседатели на општинските совети	Септември, Скопје	52	Работилница
18	Активна транспарентност на ЕЛС	Мрежа за односи со јавноста на ЗЕЛС	Септември, Скопје	33	Обука
19	Примена на Законот за општа управна постапка	Инспектори во ЕЛС	Октомври, ЗТЦ Скопје	87	Обука
20	Измени и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај	Мрежа за сообраќај на ЗЕЛС	Октомври, ЗТЦ Скопје	41	Обука

ОДРЖАНИ АКТИВНОСТИ ЗА ГРАДЕЊЕ КАПАЦИТЕТИ ВО 2018 ГОДИНА

Бр	Тема	Целна група	Период/Место	Бр.	Вид на активност
21	Надзор и Законот за градење	Градежни инспектори во ЕЛС	Ноември, ЗТЦ Скопје	49	Обука
22	Утврдување на позиција на имплементација на родовите политики во ЕЛС	Координатори за родова еднаквост во ЕЛС,	Ноември, ЗТЦ Скопје	35	Работилница
23	Подготовка на акциски план за намалување на загадувањето на воздухот на локално ниво	Мрежа за животна средина	Декември, ЗТЦ Скопје	34	Обука
24	Зајакнување на општинските совети-финансии и буџет	Претседатели на општинските совети	Декември, Скопје	23	Работилница
25	Функционална анализа – основа за изработка на акт за внатрешна организација и на акт за систематизација на работните места	Мрежа за човечки ресурси	Декември, ЗТЦ Скопје	63	Обука
26	Туризам и потенцијалите на општините	Мрежа за локален економски развој	Декември, ЗТЦ Скопје	45	Обука
27	Прилагодување на општинскиот предлог- буџет со законските измени во делот на планирањето на приходите	Мрежа на финансиските работници на ЗЕЛС	Декември, ЗТЦ Скопје	93	Советување
ВКУПНО		1684			

ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

ЗЕЛС единица за поддршка на електронските услуги за општините (ЗЕПЕ) е административна единица, преку која се овозможува забрзано и реализирање на една од приоритетните стратешки цели, а тоа е поддршка на своите членки на патот на создавањето на „е-општини“. Оваа единица, едновременно, во името на сите општини, го врши одржувањето, како и обезбедувањето на неиречено користење на информациските системи од страна на општините. Всушност со поддршка на ЗЕЛС, локалните власти од нашата земја станала лидери во регионот во користењето на електронски апликации за обезбедување на услуги кон граѓаните. Предностите на користењето на информациските системи се големи и за граѓаните, за стопанските субјекти, но и за општините. Преку овие системи се зголемува и ефикасноста во работењето на општините, се обезбедува поголема економичност во трошењето на општинските ресурси, се зголемува транспарентноста, а со тоа и довербата на граѓаните во локалната власт.

Во 2018 година ЗЕЛС продолжи со поддршката на општините во користењето на електронските алатки. За поддршка во работењето на информациските системи: www.gradezna-dozvola.mk, www.e-stvari.mk и www.gradezno-zemjiste.mk претставници од ЗЕПЕ и од правната служба на ЗЕЛС, во просек дневно одговараа на 20 телефонски јавувања од општините, односно имаа околу 5400 јавувања на годишно ниво. Слична е и бројката на месечните официјални писмени интервенции во овој систем, односно реализирани се околу 240 писмени интервенции на годишно ниво.

Досега со правото за управување со градежното неизградено земјиште се стекнаа 52 општини и се очекува дека во иднина оваа бројка значително ќе се зголеми, а со тоа и користењето на овој информациски систем. ЗЕЛС официјално го доби на трајно користење, управување, одржување и понатамошна тековна надградба информацискиот систем поставен на интернет страницата www.gradezno-zemjiste.mk. ЗЕЛС ја доби хардверската инфраструктура, но и самиот софтвер преку кој се спроведуваат сите постапки за отуѓување или давање под закуп на градежно неизградено земјиште, сопственост на Република Северна Македонија, по пат на јавно наддавање и по пат на непосредна спогодба, кои се утврдени во Законот за градежно земјиште. Општините активно го користат и информацискиот систем за електронско јавно наддавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари, www.e-stvari.mk. ЗЕПЕ во текот на 2018 година имаше околу 130 објави за аукции.

Во делот „ЗЕЛС е-услуги“ поставени се следниве системи:

1. Електронска платформа за градежно земјиште www.gradezno-zemjiste.mk, со која сите постапки утврдени во Законот за градежно земјиште се спроведуваа исклучиво електронски, преку овој сајт;

2. Софтверска апликација за следење на роковите од склучените договори за отуѓување на градежното земјиште, сопственост на Република Северна Македонија www.rdgz.mk;

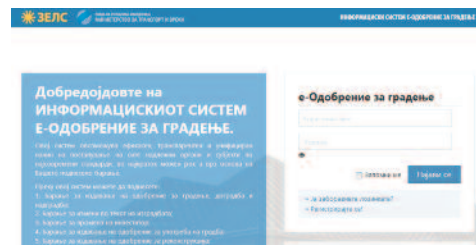
3. Софтвер за електронско издавање на одобрение за градење www.gradezna-dozvola.mk;

4. Софтверска алатка www.e-stvari.mk за електронско јавно наддавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари;

5. Електронска платформа www.rob.zels.org.mk за размена на информации од преземени активности на локално ниво од областа на родова еднаквост;

6. Интернет страница www.forumski-moderatori.mk за информирање на општините за активностите на локалните власти од спроведувањето на граѓанската алатка „форуми во заедницата“, на која се ставени и профилите на сите сертифицирани модератори кои општините ги користат во форумскиот процес;

7. Софтвер за пријавување проблеми во општините www.pp.e-uslugi.mk. За оваа апликација можат да се пријават бесплатно сите општини и истата им овозможува на граѓаните да пријавуваат проблеми во областите на животна средината, комуналните услуги, урбанизмот и сите останати надлежности на локалните самоуправи.

4. ПРОЕКТИ, КОНФЕРЕНЦИИ, ДОМАШНА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

АКТИВНОСТИ НА ЗЕЛС ЗА ПОДДРШКА НА КОМИСИИТЕ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА МАЖИТЕ И ЖЕНИТЕ

На 13 јуни, 2018 година, ЗЕЛС организираше завршна конференција на Проектот „Зајакнување на капацитетите за родово одговорни политики

и буџетирање на локално ниво“ поддржан од UN Women. Во рамките на овој проект, но и во текот на целата година, ЗЕЛС реализира повеќе активности од оваа област, меѓу кои и изработката на Стратегија за родово еднаквост на ЗЕЛС за 2018-2030 година со Акциски план. Реализирани беа обуки за општинските координатори за родово еднаквост и за советниците кои се членови на комисиите за родово еднаквост во општините, како и обуки за обучувачи за родово одговорно буџетирање на локално ниво. Беше прифатена иницијативата за утврдување на посебна ставка во буџетскиот циркулар за родово еднаквост, од страна на Министерството за фи-

нансии, а претставник од ЗЕЛС стана член на Интер-ресорската работна група при МТСП за родово еднаквост. Во рамките на ЗЕЛС беше формирана и Работна група составена од десетина активни општински координатори за родово еднаквост кои континуирано работат на иницирање на активности за поквалитетна примена на законските обврски, а воспоставена е и ак-

тивна соработка со МТСП, но и со странски асоцијации од оваа област. Електронската платформа за родово одговорно буџетирање (www.rob.zels.org.mk) што ја обезбеди ЗЕЛС со сопствени капацитети и која е единствена во регионот, постојано се одржува и се надополнува со информации и документи поврзани со оваа област. За искуствата на ЗЕЛС во оваа област беа заинтересирани претставниците од Албанија и од Молдавија, пред кои, на 7 ноември, 2018 година, во административната зграда на ЗЕЛС беа презентирани активности што Заедницата ги реализира за своите членки. На 28 ноември, 2018 година, во своите просториите на ЗЕЛС

беше организирана и средба на претседателите на комисиите за еднакви можности при општините, на координаторите на овие комисии и нивните заменици, како и на претставници од Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика (МТСП), на која се дискутираше за активностите кои произлегуваат од Оперативниот план на ЗЕЛС за

родово еднаквост за 2018 година, но се говореше и за имплементацијата на обврските од Истанбулската конвенција за 2019 година.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТНИЦИ И НА КОМИТЕТОТ НА СОВЕТИТЕ ПРИ ЗЕЛС

Претседателите на општинските совети и уште по тројца членови од советите на сите општини, во периодот од 22 до 25 јануари, 2018 година, беа поканети во административната зграда на ЗЕЛС, каде беа запознаени со улогата

и структурата на ЗЕЛС, како и со активностите на Комитетот на советите, како еден од четирите органи на Заедницата, во кој членуваат исклучиво претставници од општинските совети. Исто така, присутните беа запознаени со обврските и функционирањето на Советот, надлежностите што ги има локалната власт и начинот на нејзиното финансирање. Овие средби ЗЕЛС ги реализира традиционално, по спроведувањето на локалните избори во земјава, односно по конституирањето на советите и верификувањето на нивните четиригодишни мандати. На присутните им беше поделен и бесплатен примерок од „Прирачникот - водич низ надлежностите на

ПРОГРАМАТА ЗА СЕРТИФИЦИРАЊЕ НА ОПШТИНИТЕ СО ПОВОЛНО ДЕЛОВНО ОПКРУЖУВАЊЕ ВО ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА (БФЦ ЈИЕ)

Во 2018 година, ЗЕЛС како претставник на Националниот тело за сертификација на општините (БФЦ ЈИЕ) за Македонија (заедно со ССК), продолжи со активностите за развивање на ова Програма и поддршка на локалните власти од нашата земја, за стекнување со регионалниот сертификат за поволно деловно опкружување (БФЦ ЈИЕ). Оваа година со БФЦ ЈИЕ сертификат се стекна Општина Илинден, кој ѝ беше свечено

власт, стопанствениците кои работат на нивната територија, како и претставници од јавниот сектор, се запозна со основите на поддршката на Програмата на германската Влада – DeveloPP. Вакви средби беа организирани во Општина Богданци (на 26 јануари, 2018 година) во Општина Гази Баба (на 21 февруари, 2018 година) во Град Скопје (на 3 мај, 2018 година) и во Општина Илинден (на 22 ноември, 2018 година).

ЗЕЛС организира и обука за претставници од одделенијата за локален економски развој од сите општини, што се одржа на 21 мај, 2018 година во ЗТЦ тренинг центарот, на која присутните беа запознаени со целите, придобивките

локалната власт“, што ЗЕЛС, исто така, редовно го подготвува за локалните функционери по општинските избори. Присутните беа информирани дека ЗЕЛС подготвува и месечен весник „Гласило на ЗЕЛС“, што го добива секој општински советник во општината.

За зајакнување на капацитетите на општинските советници и на Комитетот на советите при ЗЕЛС, Заедницата е вклучена во реализација на проектот „Зајакнување на општинските совети“, што се спроведува од страна на УНДП, со финансиска поддршка на СДЦ.

предаден на Регионалната конференција за промоција за поволно бизнис опкружување во ЈИЕ, што се одржана 24 април, 2018 година во Белград.

Општините кои се стекнаа со БФЦ ЈИЕ сертификатот во претходниот период добија можност за пристап и поддршка за воспоставување поквалитетна интеракција со јавниот и приватниот сектор, преку создавање развојни партнерства, за остварување на комерцијални цели на претпријатијата, но и за креирање подобар деловен амбиент во општината. Во таа насока беа организирани повеќе тркалезни маси во овие општини, каде претставниците од локалната

и начинот на стекнување со регионалниот БФЦ ЈИЕ сертификат. Со цел запознавање со новините во БФЦ ЈИЕ програма (ЕДИЦИЈА III) ЗЕЛС организира средба на 22 мај, 2018 година и за претставниците од општините кои треба да се ретифицираат: Велес, Струмица, Штип, Богданци и Град Скопје. На присутните меѓу другото им беше посочено дека наместо досегашните 12, ќе треба да се исполнат 10 критериуми, а обезбедениот докажен материјал ќе се доставува електронски, преку обезбедениот софтвер од страна на програмата.

СТЕКНУВАЊЕ СО СЕРТИФИКАТ ЗА ВОДЕЊЕ НА ПОСТАПКА ЗА ОТУГУВАЊЕ И ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП ГРАДЕЖНО ДРЖАВНО ЗЕМЈИШТЕ

ЗЕЛС во соработка со Министерството за транспорт и врски, во текот на 2018 година организираше обуки, како и полагање на испитот за стекнување со овластување за водење на постапка за отугување и давање под закуп на градежно земјиште во сопственост на Република Северна Македонија. По објавените јавни огласи од страна на Комисијата за следење на овој процес, пријавените кандидати од локалната власт

(кои имаат статус на административен службеник од редот на раководните или стручните административни службеници) беа информирани за термините за следење на обуките кои се одржаа во месеците: јануари, април и септември. Вкупно, оваа годна во овој процес беа опфатени 295 кандидати кои ги следеа обуките, а потоа поголем дел од нив го полагаа испитот, што се состои од практичен и од теоретски дел. Обуките се реализираа во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, а полагањето беше спроведено во Испитниот центар на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ. Испитот го положија

околу 240 лица, што значи дека во следниот период се очекува зголемување и на бројот на општини кои ќе ја добијат надлежноста да управуваат со ова државното градежно земјиште.

ЗАБРЗУВАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ГАСИФИКАЦИЈА ВО ЗЕМЈАТА

ЗЕЛС на 9 февруари, 2018 година организираше средба на која претставниците од Акционерското друштво за вршење на енергетски дејности „Македонски енергетски ресурси“ (МЕР), Скопје ги информираа градоначалниците од деветнаесетте општини, низ кои минуваат предвидените гасоводни траси: Штип-Неготино; Не-

готино (Кавадарци)-Битола и Скопје-Тетово-Гостивар за предизвиците при спроведувањето на проектот за гасификација и изградба на системот за пренос на природен гас во земјава и побараа поддршка за реализацијата на одредени активности. На средбата присуствуваше и министерот за транспорт и врски, Горан Сугарески. Беше побарана активна поддршка од општините, особено во делот на спроведувањето на експропријацијата на приватните имоти кои се наоѓаат на предвидените траси за градење на примарната гасификациона мрежа, но и помош во комуникацијата со субјекти од јавен интерес, сопстве-

ници на подземни и надземни инсталации и инфраструктура. Притоа, беше посочено општините навремено да се подготвуваат за реализација на обврските за обезбедување на секундарната гасификациона мрежа.

ВРЕМЕНО ПРЕЗЕМАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ОПШТИНИТЕ ОД СТРАНА НА ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ ЗА РЕШАВАЊЕ НА ДЕПониРАЊЕТО НА ОТПАДОТ

Во Клубот на пратениците во Скопје, 2 март, 2018 година, градоначалниците дискутираа со претставниците од Министерството за животна

средина и просторно планирање (МЖСПП) за имплементацијата на проектот „Воспоставување на интегрирано регионално управување со отпадот во Република Северна Македонија“ за чија реализација беше предложено времено преземање на обврските на општините во делот на депонирањето на отпадот. На средбата учествуваа и премиерот на Република Северна Македонија, Зоран Заев и министерот на МЖСПП, Садула Дураку, кои ја потенцираа потребата од вклучување на централната власт за деблокирање на проблемите со депонирањето на цврстиот отпад во земјата и предложија општинските со-

вети со одлука, времено да ја делегираат оваа надлежност. Присутните беа информирани дека се подготвува и законско решение за спроведување на овие мерки. Поголемиот дел од градоначалниците ја прифатија ваквата поддршка, како и посочените локации за изградба на регионалните депонии, а дел го пренесоа несогласувањето на локалното население за изградба на регионални депонии на нивна територија.

СРЕДБА НА ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ СО МИНИСТЕРОТ НИКОЛОВСКИ И СО ПРЕТСТАВНИЦИ ОД АГЕНЦИЈАТА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА РУРАЛНИОТ РАЗВОЈ

Во Клубот на пратениците на 2 април, 2018 година, градоначалниците имаа средба со претставници од Агенцијата за финансиска поддршка на руралниот развој во Република Северна Македонија на која се обрати и министерот за земјоделие, шумарство и водостопанство, Љупчо Николовски. Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, ги изнесе сите барања за разрешување на предизвици со кои се соочуваат локалните власти, а особено барањата што руралните општини во претходниот период ги доставија до Управниот одбор на ЗЕЛС, со цел натамошно лобирање за нивно надминување.

Министерот Николовски посочи дека е клучно општините интензивно да се насочат кон креирање на проекти и да ја подготват документацијата која се однесува на мерките во програмата. Тој посочи дека се разговара и за префрлање на подрачните единици од МЗШВ на локалната власт, како и за обезбедување на интегриран систем на следење на давањето на земјиштето под закуп, концесии, продажба и слично. Претставниците од Агенцијата потоа ја презентираа Програмата за финансиска поддршка за руралниот развој за 2018 година со конкретни објаснувања за постапките, средствата и можностите на општините за реализација на соодветни проекти.

АКТИВНОСТИ НА ОПШТИНИТЕ ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА АДРЕСЕН РЕГИСТАР

Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, ја поздравил иницијативата за изготвување на Закон за систем на адреси, на работилницата „Воспоставување на Адресен регистар во Република Северна Македонија“, што се одржа на 8 мај, 2018 година, во Скопје, на која присуствуваа голем број градоначалници и претставници од Агенцијата за катастар на недвижности и ЗЕЛС. Во рамките на меѓуресурсна работна група, која

работи на иницијативата, вклучени се и претставници од локалната власт. Треба да се уредат условите и начинот на определување на име на улица, булевар, плоштад, кеј и на друг инфраструктурен објект, нумерирање на објектите, поставување и одржување на табли со имиња и куќни броеви на објектите, како и начинот на воспоставување и водење на Адресниот регистар во Република Северна Македонија. Пилот-проектот кој заврши во 2017 година, а се спроведува во 4 општини (Гостивар, Кисела Вода, Зелениково, Свети Николе) претставува одлична можност за општините да ги применат веќе стекнатите искуствата од усогласувањето со ИНСПИРЕ- Директивата на Европската Унија.

СРЕДБА СО ПРЕТСТАВНИЦИ НА МВР ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈНИОТ РЕЖИМ

Во просториите на ЗЕЛС, на 8 јуни 2018 година, се одржа состанок на претставници од единиците на локална власт, со претставници од МВР, од Секторот на сообраќајната полиција околу можни решенија за изнаоѓање на решенија за усогласување на сообраќајниот режим и недостатокот на паркинг простор. Локалната власт укажа на притисокот од граѓаните за решавање

на проблемот со паркирањето, особено во централното градско подрачје, додека од МВР посочија дека не смеат да дозволат промени, со кои би се намалила проточноста и безбедноста во сообраќајот. Општините би требало да посветат внимание во регулирањето на сообраќајниот режим во секундарната улична мрежа, па дури и иницирање на одредени промени на постојната законска регулатива. Препорака од страна на сообраќајната полиција беше локалните власти да обрнат внимание на овие предизвици уште при самото донесување на деталните урбанистички планови (ДУП) и таму да ги утврдат сите потребни промени, кои треба да се во согласност со постојните законски и подзаконски акти.

ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ЗЕЛС СЕ СРЕТНАА СО ПРЕМИЕРОТ И МИНИСТЕРОТ ЗА ФИНАНСИИ

Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, потпретседателот Висар Ганиу, градоначалниците: Аце Коцевски, Благој Бочварски, Саша Богдановиќ и Стефан Богоев, како и извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, на 19 ноември 2018 година имаа средба со претседателот на Владата на Република Северна Македонија, Зоран Заев и министерот за финансии, Драган Тевдовски. Сред-

бата беше одржана на барање на Управниот одбор на ЗЕЛС, да се изнесат предизвиците со кои се очуваат локалните власти при имплементирањето на измените на Законот за дополнување на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и на Законот за финансиска поддршка на единиците на локалната самоуправа и единките-корисници, основани од единиците на локална самоуправа за финансирање на доспеани, а неплатени обврски.

Присутните го поздравива потегот на Владата за обезбедување на финансиските средства во висина од 50 милиони евра, за покривање на дел од долговите на локалните власти, но беше истакнато дека овој потег е направен сосема спротивно од претходните ветувања на Владата за обезбедување на поволен кредит, со ниски каматни стапки и отплата на долгот на поголем временски период. Градоначалниците изразија незадоволство и од начинот на предлагање и на носење на двата важни закони, што беше сторено без претходна консултација на единиците на локалната власт. На средбата беа прецизно образложени сите забелешки што беа изнесени на Управниот одбор на ЗЕЛС, поединечно за секој од овие два закона. Премиерот Заев рече дека педесетте милиони евра претставуваат еднакратна финансиска инјекција, за да можат градоначалниците да ги стаби-

лизираат развојните капацитети на своите општини и најави дека Владата во следниот период ќе обезбеди средства за реализација на повеќе развојни и капитални проекти. Министерот за финансии, Тевдовски, пак, појасни дека со законските измени, планирањето на буџетите на општините ќе се базира на реална основа, и дека станува збор за мерка која претставува гаранција дека проблемот со задолжувањето на општините нема да се повторува.

КОНФЕРЕНЦИЈА „ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА: ПАТОТ ШТО ПРЕТСТОИ“

На 14 декември, 2018 година во хотелот „Александар палас“ во Скопје, ЗЕЛС, со поддршка на ОБСЕ во нашата земја, организира Конференција „Децентрализација: Патот што претстои“. Станува збор за средба меѓу претставниците на локалната и на централната власт. Градоначалниците, како и претставниците на Комитетот на советите при ЗЕЛС, дискутираат со повеќе министри од Владата на Република Северна Македонија, предводени од премиерот на Република Северна Македонија, Зоран Заев. На средбата присуствуваа и претставници од повеќе амбасади во нашата земја, меѓу кои и шефот на Мисијата на ОБСЕ во нашата

земја, Клеменс Која. Претставниците на локалните власти ги изнесоа предизвиците со кои се соочуваат, како и ја изразија подготвеноста за продлабочување на процесот на децентрализацијата во земјава, но само доколку се обезбеди адекватно и стабилно финансирање на досегашните и на идните надлежности. Претседателот на Владата на Република Северна Македонија, Зоран Заев, нагласи дека целта на Владата е таа да претставува сериозен партнер на локалната власт и поддршка за квалитетно спроведување на сите услуги што општините им ги обезбедуваат на граѓаните. Тој најави сериозна финансиска поддршка за реализација на многу инфраструктурни проекти за општините, поради што побара поголеми активности во реализација на проектната документација за апликација на проектите. Исто така, нагласи и дека локалните власти мораат поажурно да работат на собирање на сопствените приходи, особено на данокот на имот и на другите такси. Беше истакната подготвеноста на Владата за воведување на нови чекори во финансиската децентрализација, меѓу кои, зголемување на процентот од ДДВ и од персоналниот данок. Во зависност од капацитетите и можностите на општините беше најавена и можноста кон средината на следната година на општините да им се префрлат нови надлежности во делот на центрите за социјална работа, здравствените домови, домовите за култура и друго.

СТРАНСКИ ДЕЛЕГАЦИИ ЗАИНТЕРЕСИРАНИ ЗА АКТИВНОСТИТЕ НА ЗЕЛС

Во 2018 година повеќе странски делегации дојдоа во ЗЕЛС, со цел да се запознаат со активностите за поддршка на општините, како и да осознаат повеќе за процесот на децентрализацијата во нашата земја. Деветнаесетчлена делегација, составена од претставници од Министерството за градежништво на Република Србија и од Националната алијанса за локален економски развој (НАЛЕД), на 29 јануари, 2018 година дојде во ЗЕЛС конкретно да се запознае со искуствата во имплементирањето и функционирањето на електро-нскиот систем www.e-urbanizam.mk што го кори-

стат единиците на локална власт, а кој го одржува ЗЕЛС. На 28 мај, 2018 година, во ЗЕЛС дојде и триесетчлената делегација од локалните власти од Косово, кои изразија заинтересираност за продлабочување на можностите за соработка на двете страни, преку заедничко дејствување за искористување на средствата од европските фондови, како и за запознавање со активностите на ЗЕЛС тренинг центарот и услугите што тој им ги нуди на претставниците од општинската администрација и органите на општината. За активностите на ЗЕЛС во областа на родовата еднаквост беа заинтересирани претставниците од Република Албанија и од Република Молдавија, кои дојдоа во административната зграда на ЗЕЛС, на 7 ноември, 2018 година.

ЗАЕДНИЧКИОТ КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И КОМИТЕТОТ НА РЕГИОНИТЕ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА (ЗКК)

Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Северна Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК) го сочинуваат вкупно 22 делегации, односно по 11 делегации од двете страни, при што се избираат и нивни заменици, сите од редовите на градоначалници и советници. Со ова шло заседаваат двајца копретседавачи. По локалните избори и утврдувањето на новиот состав на македонските делегации во ова шло, на 16 февруари, 2018 година, градоначалникот на Општина Штип, Благој Бочварски, беше избран за копретседавач од Република Северна Македонија. Од Комитетот на регионите, копретседавач е Јасна Габрик, градоначалник на општина Трбовље (Словенија). Во шетој на 2018 година, ЗКК одржа два состанока од кои едниот во Брисел, а другиот во Скопје.

ЧЕТИРИНАЕСЕТТИ СОСТАНОК НА ЗКК ВО БРИСЕЛ

Во Брисел, на 3 мај, 2018 година се одржа четринаесеттиот состанок на ЗКК на кој, освен делегатите од ЗЕЛС присуствуваше и министерот за локална самоуправа на Република Северна Македонија, неговиот заменик и в.д. шефот на Мисијата на Република Северна Македонија при ЕУ. Првата сесија редовно е посветена на напредокот и влијанието на локалната власт во правец на приближување на нашата земја кон ЕУ. Беше изнесено позитивното мислење на Комитетот на регионите околу Стратегијата за пристапување на Западен Балкан и последниот позитивен извештај за напредокот на нашата земјата, од каде произлезе и препорака на Европската Комисија, како признание за успешното спроведување на реформите во земјата и охрабрување за земјата да продолжи по тој пат. Градоначалникот на Општина Крива Паланка, Борјанчо Мицевски, говореше за предизвици со кои се соочуваат локалните власти при спроведувањето на процесот на децентрализација во земјата.

„Управување со отпад“, беше втората тема на седница, што ја избраа делегатите од Македонија. Градоначалникот на Општина Гази Баба, Борис

Георгиевски, ја изнесе постојната состојба на реализирањето на оваа надлежност на општините во нашата земја, посочувајќи дека управувањето со отпадот е на супстандардно ниво, при што ефектите од тоа негативно се одразуваат и врз животната

средина. Делегатите од земјите од ЕУ говореха за „Пакетот за циркуларна економија на Европската Комисија и поврзаното мислење на Комитетот на регионите за улогата на отпадот како енергија“, усвоен во ноември 2017 година, за водење на по-

литики на управување со отпадот, минимизирање на негативните ефекти врз животната средина и оптимизирањето на ефикасноста на ресурсите во управувањето со отпадот. Членови на ЗКК од нашата земја и претставници од МЛС, на 4 мај 2018 година, учествуваа на четвртата пленарна седница „Денот на проширување“, која е фокусирана на локалната и на регионалната димензија на пристапот кон ЕУ, на земјите од Западен Балкан, што ја организираше Комитетот на регионите (CoR).

ПЕТНАЕСЕТТИ СОСТАНОК НА ЗКК ВО СКОПЈЕ

Петнаесеттиот состанок на ЗКК се одржа на 11 септември, 2018 година, во Скопје. Освен членовите на ова тело и двајцата копретседавачи, присуствуваше и министерот за локална самоуправа, Сухејл Фазлиу, министерот без ресор во Владата на Република Северна Македонија, задолжен за подобрување на инвестициската клима за домашни компании, Зоран Шапуриќ, како и од Делегацијата на ЕУ во нашата земја, меѓународни

организации и други значајни гости. На првата сесија известувачот на Комитетот на региони за проширувањето на ЕУ посочи дека промената на досегашниот статичен став на Европската Унија, по прашањето на нејзиното проширување, претставува светла точка за земјите од Западен Балкан. Исто така, истакна дека резултатите во анализите

за Извештајот на Комитетот на регионите покажуваат позитивни промени и наклоност за проширување на Унијата, па се очекува во јуни, следната година, нашата земја и Република Албанија да добијат датум за почеток на преговорите за членство во Унијата. Европскиот претставник најави дека се разговара за можностите, Европската Унија, во наредниот период да ги обнови програмите ТВИНИНГ и ТАИЕКС, со цел јакнење на регионалната соработка на локалните власти, а говореше и околу подготовките на ИПА 3 што, меѓу другото, ќе овозможи и јакнење на капацитетите на локалната администрација за подобро управување и подготовка на проекти.

Во вториот дел од состанокот, посветен на темата „Фискална децентрализација и политика на локални давачки“, беа изнесени ставовите на ЗЕЛС за потребата од продлабочена фискална децентрализација. Во текот на оваа сесија, претставниците од европските локални власти, меѓу кои од Шведска, од Ирска, од Италија и од Грција, ги изнесоа искуствата на спроведување и на креирање на фискалната децентрализација во нивните земји. Тие истовремено ја изнесоа и поддршката на нашата земја, за влез во Унијата.

5. ИНФОРМИРАЊЕ НА ЧЛЕНСТВОТО И ЈАВНОСТА И ТРАНСПАРЕНТНОСТ

ЗЕЛС редовно ги информира своите членки и јавноста за сите преземени активности, донесени одлуки, лобирањето, спроведувањето на проектите, изработените анализи, студии, реализирани обуки и средби во текот на годината. ЗЕЛС ги утврдување на своите активности, црпи информации од своите членки, поради што особено се залага за обезбедување на квалитетна двонасочна комуникација со општините. При спроведувањето на овие активности, како и за обезбедување на поголема транспарентност во своето работење, ЗЕЛС користи најразновидни алатки, меѓу кои се:

Веб локацијата на ЗЕЛС (www.zels.org.mk) во 2018 година ја посетиле над 73.000 пати и над 15000 лица. Информациите се поставуваат на македонски, на албански и на англиски јазик. Се објавуваат сите активности и заклучоци на управните тела на ЗЕЛС, на мрежите при ЗЕЛС, средбите и комуникациите со централната власт и со меѓународните организации, одржаните конференции и советувања, како и сите публикации што ги подготвува ЗЕЛС, но и оние чија содржина не се однесува на локалното владеење.

ЗЕЛС изготвува весник - Гласило на ЗЕЛС и во 2018 година издаде девет броја. Бесплатен примерок добиваат сите градоначалници, пре-

тседатели на советите и сите советници, општинската администрација, како и членовите на Владата на Република Северна Македонија, собраниските пратеници, медиумите и странските организации, чии активности се насочени кон зајакнување на децентрализацијата во нашата

земја. Гласилото се печати во македонско-албанска и македонско-англиска јазична верзија и двете се поставуваат и на веб страницата на ЗЕЛС.

ЗЕЛС секојдневно доставува информации до општините и по електронски пат. ЗЕЛС има

подготвено база на електронски адреси од сите општини на кои доставува информации кои се од важност за работењето на локалните власти. Општините, на тој начин, се навремено и точно информирани за сите преземени активности на ЗЕЛС, но и за оние на централната власт, а кои се однесуваат на локалното владеење и децентрализацијата во земјава.

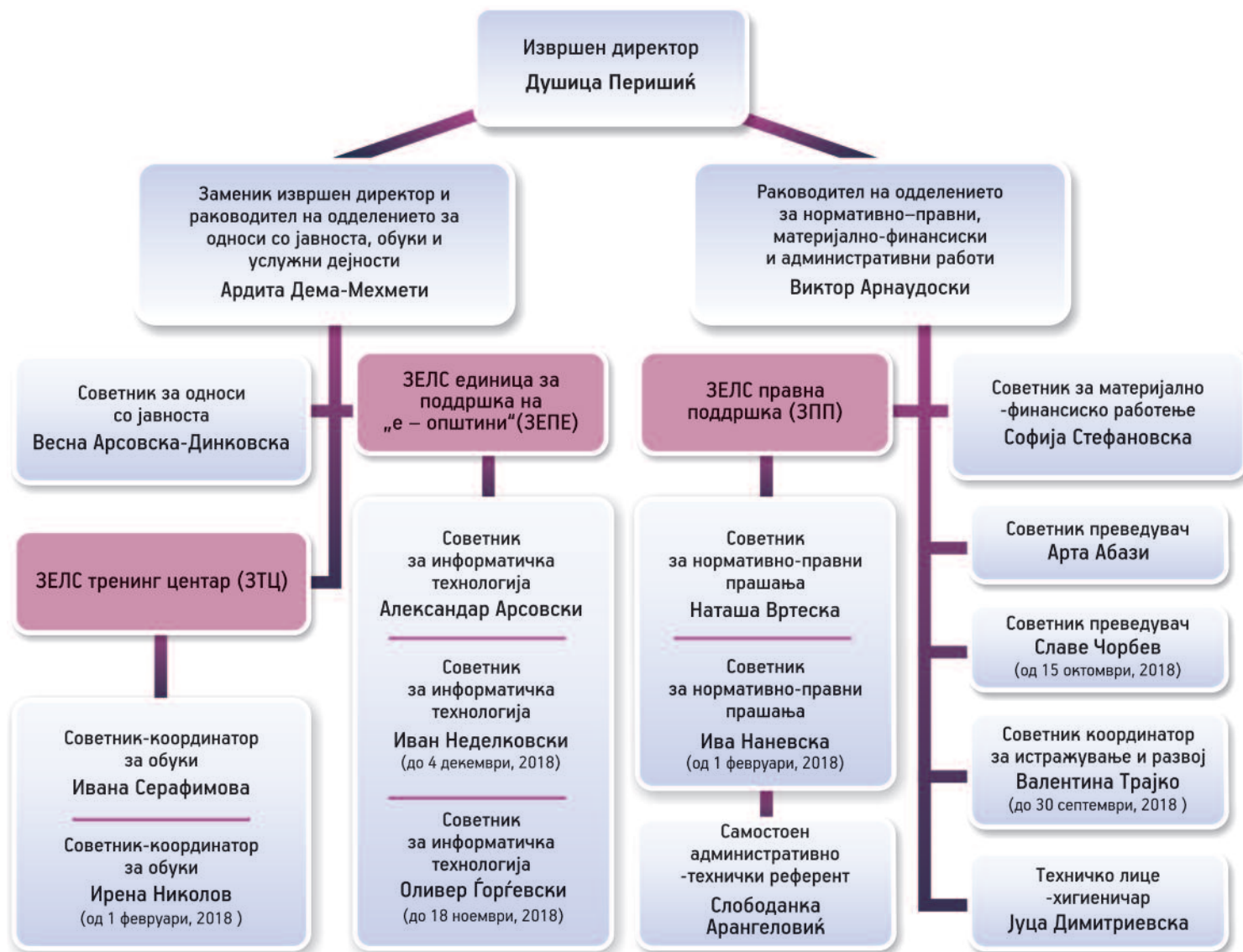
Соработката со лицата за односи со јавноста во општините и организирање на советувања се еден од начините за продлабочување на размената на информации, како на ЗЕЛС со локалните власти, така и меѓу самите општини, а истовремено и можност за надградување на знаењата за употреба на соодветни алатки и канали за спроведување на законската обврска за информирање на граѓани. Во таа насока, во 2018 година ЗЕЛС реализира три советувања со лицата за односи со јавноста кои беа посветени на темите: „Управување со внатрешната комуникација – важен услов за транспарентно работење на општината“; „Подготвување на годишен план за промоција и комуникации“ и „Активна транспарентност на ЕЛС“.

Контакти со медиумите: ЗЕЛС во континуитет има добра соработка со сите медиуми, каде редовно доставува соопштенија за сите актуелности од работењето на Заедницата. Медиумите се повикуваат и при организирањето на конференции, како и на седниците на Генералното собрание на ЗЕЛС.

ЗЕЛС во 2018 година го публикуваше тринаесеттиот „Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2017 година“ што претставува еден од начините на обезбедување на поголема транспарентност во своето работење. Оваа публикација се печати на три јазици: македонски, албански и англиски јазик. Примерок добива секоја општина, како и домашни институции и организации со кои соработува ЗЕЛС и се поставува на веб страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk.

6. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС

7. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА

Извештај на независниот ревизор

До основачите и Управниот Одбор на

Зедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија-ЗЕАС,
Скопје

Ние извршивме ревизија на финансиските извештаи на Зедница на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија-ЗЕАС, Скопје, („Зедницата“) составени од Билансот на состојба на ден 31 декември 2018 година и Билансот на приходи и расходи и Извештајот за промените во изворите на деловните средства за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации, вклучени на страниците од 3 до 16.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија за непрофитни организации, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начини кој ќе ни овозможат да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведувања на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Зедницата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Зедницата.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија-ЗЕЛС, Скопје на ден 31 декември 2018 година, како и резултатите од работењето за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија за непрофитни организации.

Нагласок врз одредени прашања

Како што е објавено во белешка 4 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година, побарувањата од купувачи изнесуваат 48,040,538 денари (2017: 48,888,828 денари). Во овој износ се вклучени побарувања кои се постари од една година во вкупен износ од 40,419,573 денари (2017: 39,038,910 денари), за кои постои неизвесност во поглед на нивната наплатливост и остварување на потенцијални приходи. За дел од овие побарувања постари од една година, во износ од 28,824,891 денари (2017: 23,231,235 денари), Заедницата има потпишано спогодби за плаќање на рати со општините.

Нашето мислење не е квалификувано во однос на горенаведеното прашање.

Скопје,

05 април 2019 година

Грант Торнтон доо, Скопје

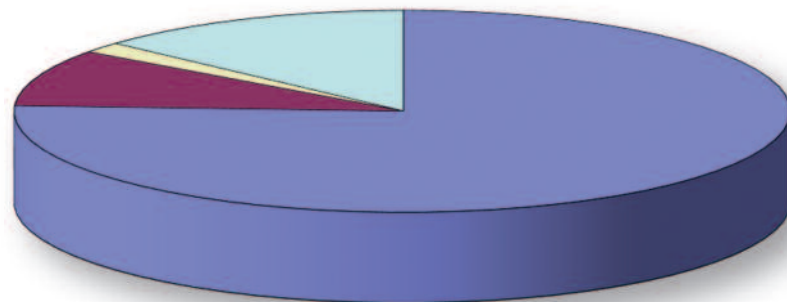
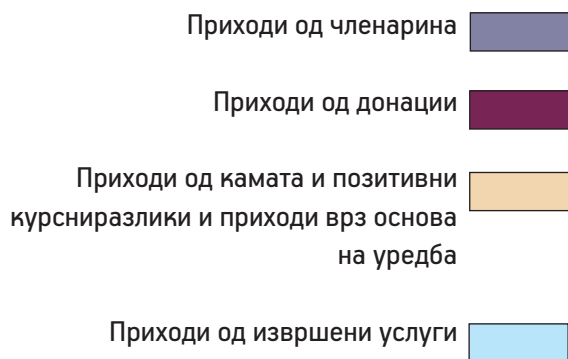
Управител
Сузана Ставриќ

Овластен ревизор
Сузана Ставриќ

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ ВО 2018 ГОДИНА

ПРИХОДИ СПОРЕД ИЗВОРИ	денари
Приходи од членарина	17.550.463,00
Приходи од донации	2.112.022,00
Приходи од камата и позитивни курсни разлики и приходи врз основа на уредба	401.966,00
Приходи од извршени услуги	3.070.906,00
ВКУПНО	23.135.357,00

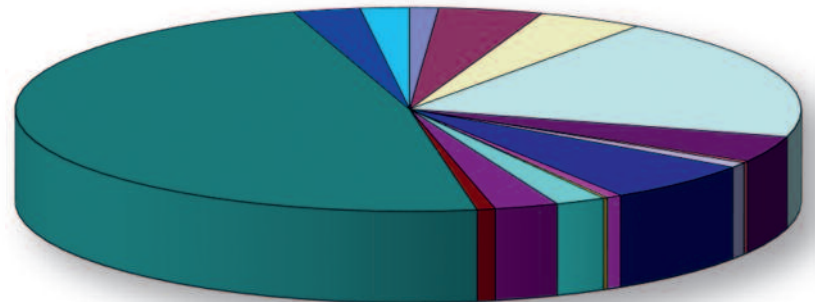

РАСХОДИ ВО 2018 ГОДИНА

РАСХОДИ ВО 2018 ГОДИНА	денари
Трошоци за материјали (канцелариски материјал, потрошен материјал, средства за хигиена)	245.993,00
Трошоци за енергија (струја, парно, вода)	888.952,00
Трошоци за пошта, телефон, интернет услуги	907.736,00
Трошоци за одржување на системот на е-услуги, услуги за сервис и поправки	4.076.302,00
Услуги за дизајнирање и печатење	865.473,00
Услуги за превоз	53.375,00
Трошоци за репрезентација (функционален трошок)	6.963,00
Трошоци за службени весници, огласи, објави	172.259,00
Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, опрема и храна)	1.329.554,00
Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила	130.336,00
Банкарски трошоци	36.818,00
Интелектуални услуги (надокнада за елаборати, експерти, услуги за ревизија, нотарски услуги)	431.733,00
Трошоци за меѓународна соработка (членарина, котизација)	544.661,00
Трошоци за службен пат (трошоци за ноќевање, патни сметки, авио билети)	154.118,00
Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени	9.994.991,00
Набавка на опрема и софтверски апликации	568.200,00
Даноци што не зависат од резултатот, негативни курсни разлики, административни такси, трошоци по пресуда	422.031,00
ВКУПНО	20.829.495,00

РАСХОДИ ВО 2018 ГОДИНА

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЗЕЛС ВО 2018 ГОДИНА

ПРИХОДИ	Планирано во 2018 година	Реализирано во 2018 година	%
Вишок на приходи од минатата година	7.579.680,00	0	0
Приходи од членарина	16.169.760,00	17.550.463,00	108,54
Приходи од донации	1.225.200,00	2.112.022,00	172,38
Приходи од извршени услуги	330.360,00	3.070.906,00	929,56
Приходи од камата , курсни разлики и приходи врз основа на уредба	95.000,00	401.966,00	423,12
ВКУПНО ПРИХОДИ	25.400.000,00	23.135.357,00	91,08

РАСХОДИ	Планирано во 2018 година	Реализирано во 2018 година	%
Трошоци за материјали (канцелариски материјал)	410.000,00	245.993,00	60,00
Трошоци за енергија (струја, парно, вода)	1.010.000,00	888.952,00	88,02
Трошоци за пошта, телефон, интернет	910.000,00	907.736,00	99,75
Трошоци за одржување на системот на е- услуги, услуги за сервис и поправки	5.292.000,00	4.076.302,00	77,03
Услуги за дизајнирање и печатење	1.255.000,00	865.473,00	68,96
Услуги за превоз	370.000,00	53.375,00	14,43
Трошоци за репрезентација (функционален трошок)	80.000,00	6.963,00	8,70
Трошоци за службени весници , огласи , објави	151.000,00	172.259,00	114,08
Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, опрема и храна)	1.550.000,00	1.329.554,00	85,78
Регистрација на возила , премии за осигурување на опрема и возила	290.000,00	130.336,00	44,94
Банкарски трошоци	60.000,00	36.818,00	61,36
Интелектуални услуги (надокнада за елаборати, експерти, услуги за ревизија, нотарски услуги)	1.372.000,00	431.733,00	31,47
Трошоци за меѓународна соработка (членарина - котизација)	560.000,00	544.661,00	97,26
Трошоци за службен пат (трошоци за ноќењање, патни сметки, авио билети)	410.000,00	154.118,00	37,59
Бруто плати , надоместоци и други примања на вработени	10.540.000,00	9.994.991,00	94,83
Набавка на ИКТ опрема, софтверски апликации и друга техничка опрема	1.140.000,00	568.200,00	49,84
Даноци што не зависат од резултатот, негативни курсни разлики, административни такси, трошоци по пресуда	0,00	422.031,00	0,00
ВКУПНО РАСХОДИ	25.400.000,00	20.829.495,00	82,01

СОДРЖИНА:

Предговор	3
1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ НА ЗЕЛС	5
2. АКТИВНОСТИ НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС	7
Генерално Собрание на ЗЕЛС	7
Управен одбор на ЗЕЛС	9
Надзорен одбор на ЗЕЛС	15
Комитет на советите при ЗЕЛС	16
3. ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) И ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)	17
ЗЕЛС тренинг центар (ЗТЦ)	17
ЗЕЛС единица за поддршка на електронските услуги (ЗЕПЕ)	20
4. ПРОЕКТИ, КОНФЕРЕНЦИИ, ДОМАШНА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	21
Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Северна Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК)	28
5. ИНФОРМИРАЊЕ НА ЧЛЕНСТВОТО И ЈАВНОСТА И ТРАНСПАРЕНТНОСТ	29
6. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС	31
7. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА	32
Ревизија	32
Финансиски извештај	34

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ НА ЗЕЛС ЗА 2018 ГОДИНА

Наслов : ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ НА ЗЕЛС ЗА 2018 ГОДИНА

За издавачот: Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија –ЗЕЛС

Извршен директор:
Душица Перишиќ

Адреса на издавачот: ЗЕЛС, ул. „Копенхагенска“ бр. 5
ПФ 32, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
Тел:02/3099033, Факс: 02/3061994
e-mail:contact@zels.org.mk
www.zels.org.mk

Тираж: 100 копии
Фотографии: од Фото архива на ЗЕЛС
Илустрација : 230 x 200 mm

Лекторирал: „Момент мал“ ДООЕЛ Скопје,
Дизајн и печатење : „Софија “ ДОО Богданци

CIP – Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

352.075.7(497.7)"2018"(047)

ГОДИШЕН извештај : 2018. – Скопје : Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија – Зелс, 2019. – 40 стр. : илустр. ; 23x20 см

ISBN 978-608-4856-01-6

а) Заедница на единиците на локалната самоуправа - Македонија - 2018 - Извештаи COBISS.MK-ID 110221834

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр.5, п.фах 32, 1000 Скопје,
Република Северна Македонија
www.zels.org.mk / contact@zels.org.mk